

Pokret za prosveteno društvo
prosvetenodrustvo@gmail.com
www.prosvetenodrustvo.org
064/267 2420

SAOPŠTENJE

Za hram ili protiv grada?

„Ateisti za sekularno društvo“, koji deluju u okviru „Pokreta za prosveteno društvo“, podržavaju inicijativu da se prekine prisilno finansiranje izgradnje pravoslavnog hrama na Vračarskom platou naplatom doplatne poštanske markice za sve redovne pošiljke.

Na taj način plaćaju svi građani bez obzira na svoju veroispovest. Plaćaju i oni pripadnici mnogobrojnih denominacija i religija kojima država otežava ili onemogućava registrovanje crkvene organizacije. Plaćaju i građani čija je vera neutralna u odnosu na postojeće religije. Silom države, plaćaju čak i građani koji nisu vernici.

Podsećamo da se Srpska pravoslavna crkva već uveliko finansira iz budžeta. Pri tome, to nisu zanemarljivi iznosi. Novcem svih građana plaća se i teološko obrazovanje sveštenika, kao i njihovo penziono, invalidsko i zdravstveno osiguranje. Budžetska sredstva namenjena su i za gradnju verskih objekata, kao i za podršku sveštenstvu i monaštvu na Kosovu i Metohiji.

Napominjemo da SPC kao korisnik svih ovih budžetskih sredstava ne uplaćuje novac u budžet. Poreskim zakonima crkve su oslobođene PDV-a i poreza na imovinu, uz ograničenje da se olakšice odnose na promet dobara i usluga u vezi sa „bogoslужenjem“. Pri tom, šta spada u „bogoslужenje“, zakon nije precizirao.

Pored toga, država ili lokalne zajednice povremeno izdvajaju posebna sredstva za finansiranje izgradnje i obnovu zdanja i simbola SPC.

Tu su, svakako, i dobrovoljni prilozi, koji jedini imaju opravdanje. Međutim, često su među donatorima i javna preduzeća.

Crkvama je prvo vraćeno zemljište koje joj je oduzeto posle II svetskog rata. Prema podacima Agencije za restituciju, Srpskoj pravoslavnoj crkvi vraćeno je 73.150 hektara poljoprivrednog, šumskog i građevinskog zemljišta, dok ostali građani i dalje čekaju na vraćanje imovine.

SPC ima svoje preduzeće, čiji je zvanični vlasnik Patrijaršijski upravni odbor. Preduzeće „Patrijaršijska dobra d.o.o.“ posluje sa solidnim dobitkom.

Prema Zakonu o računovodstvu iz 2013. i prethodnim zakonskim merama, crkve i verske zajednice nemaju nikakvu obavezu da objavljuju finansijske izveštaje.

Sva navedena primanja i sve navedene olakšice govore da SPC može potpuno sama da finansira izgradnju svoga hrama, bez dodatnog mešanja države koja propisuje svim građanima da učestvuju u finansiranju tog dugovečnog projekta.

Predlažemo da se sredstva od doplatne markice iskoriste za nabavku protivgradnih sredstava. Srpski seljaci su ojađeni gradom koji svake godine uništava rod, što utiče i na kvalitet proizvoda i na cenu. To bi bilo u interesu svih građana, bez obzira na to da li su religiozni i koje su veroispovesti.

Tako bi, možda, bila izbegnuta i apsurdna situacija u kojoj predsednik opštine Bajina bašta optužuje građane da su krivi za štetu nastalu od grada jer su radili na verske praznike.

Sekularnost se uči, širi i postaje očekivani element društva tek primenom, a ne samo slovom.

ATEISTI ZA SEKULARNO DRUŠTVO
POKRET ZA PROSVEĆENO DRUŠTVO